

skab med begrænset Ansvar, idet det ogsaa der kun er en Del af Deltagernes Formue, der hæfter for den Gæld, Selskabet stifter. Jeg spørger da: Hvordan skal man kunne forsvare overfor Samfundet, at af to Foretagender, som ere ganske ensartede i deres Kreditforhold til Trediemand, skal det ene, fordi det bruger Betegnelsen „Andelsforetagende“, være fritaget for at føre Bøger, som i Tilfælde af en Katastrofe kunne vise, hvortil Selskabets Midler og Kreditorernes Midler ere anvendte, medens det andet Selskab, fordi det kaldes et „Interessentskab med begrænset Ansvar“, er underkastet Bogføringspligt? Et ganske andet Forhold er til Stede, naar vi derimod vende os til de Selskaber, der arbejde med fuldt solidarisk Ansvar. Naar disse Selskaber — jeg er tilbøjelig til at sige: mærkværdigt nok, idet jeg mener, at det for de Mænd, der ved det solidariske Ansvar sætte hele deres Velfærd i Pant for Selskabet, maa være en Betyggelse, at Selskabet under alle Omstændigheder har Pligt til at føre Bøger — ikke ønske at komme ind under Bogføringspligten, er der dertil at sige, at de overfor dem, der udefra kræve, at de skulle ind under Pligten, kunne sige: Hvem har tabt Penge ved os? Naar et Andels-selskab arbejder med fuldt solidarisk Ansvar, skal hvert eneste Medlem ruineres, bringes til Bettelstaven, før Trediemand kan komme til at tabe noget ved Selskabet. Derfor er det fuldt forsvarligt at give disse Selskaber en særlig Stilling, naar de ønske det, og jeg anbefaler derfor paa det varmeste det Ændringsforslag, der er stillet under Nr. 2 af Flertallet.

Naar vi skulle se paa, hvad der har været afgørende for Mindretallene, bliver det nødvendigt at se hen til, hvorledes de udtrykke sig i deres Betænkninger, og jeg maa da sige, at det Resultat, det første Mindretal er kommet til, paa en Maade har virket overraskende paa mig, i alt Fald for de to Medlemmers Vedkommende. Naar jeg siger, at jeg kun er overrasket for de to Medlemmers Vedkommende, er det, fordi det ærede Medlem fra Sorø (Poul Christensen), min elskværdige Genbo, jo har vænnet os til, at hans Handlinger og Ord ikke maa bedømmes ud fra den almindelige Maalestok. Det kan af den Grund maaske ikke overraske, at medens det ærede Medlem i Fjor var Medforslagsstiller til et Forslag, der i Praksis medtog samtlige Brugsforeninger og Andelsselskaber, er han i Aar Medforslagsstiller til et

Forslag, der i Praksis undtager samtlige Brugs- og Andelsforetagender. Under andre Omstændigheder vilde det maaske overraske, her gaar jeg ud fra, at det ikke overrasker. Men jeg skal vende mig til de to andre Medlemmer af dette Mindretal, det ærede Medlem fra Nørresundby (S. Frederiksen) og det ærede Medlem fra Skive (Hans Nielsen). De sige i deres Betænkning om Andelsselskaber med begrænset Ansvar, at der kan tænkes at være Foreninger, hvor „Medlemmerne ikke kunne paatage sig et ubegrænset Ansvar“. Jeg opstiller det Spørgsmaal: Hvorfor kunne de ikke paatage sig et ubegrænset Ansvar? Det maa være, fordi Risikoen er for stor. Men hvem træffer da Tabet, hvis Medlemmerne ikke selv ville bære det? Det træffer Trediemand. Dette, synes jeg, er den bedste Begrundelse for, at man ikke har Lov til at stille disse Selskaber, i hvilke Medlemmerne ikke selv tør paatage sig det fulde Ansvar, anderledes end Interessentskaber med begrænset Ansvar. „Men“, læser man videre i denne Mindretalsbetænkning, „disse Foreninger“ ere „desuagtet praktisk taget“ „lige saa godt økonomisk underbyggede, lige saa solide som de Andelsforeninger, hvor Medlemmerne have det ubegrænsede Ansvar“. Men hvis dette er rigtigt, hvorfor vil man saa ikke lade Medlemmerne i en saadan Forening tage det ubegrænsede Ansvar? Naar Risikoen for Medlemmerne i Virkeligheden ikke er større, saa var det dog naturligt at tage det fulde Ansvar. Men hvorledes kan Mindretallet overhovedet komme med en Bemærkning som denne? Der kan dog ikke være Tale om, at et Andelsselskab eller et Selskab overhovedet, i hvilket Medlemmerne kun hæfte med for Eks. 3 Kr. hver til et samlet Beløb af 30,000 Kr., skulde være lige saa solidt som et Selskab, i hvilket hvert enkelt Medlem med alt, hvad han ejer og har, hæfter for det Foretagende, i hvilket han er Deltager.

Jeg kan vanskelig nok forstaa, at en saadan Opfattelse kan finde Udtryk. Men naar jeg siger dette, mener jeg, at det selvfølgelig er nødvendigt at se paa, hvorledes dette Mindretals, for øvrigt af mig højt skattede, Medlemmer kunne komme til saadanne Udtalelser. Og jeg tror da, at de ere komne til dem ved, jeg havde nær sagt, at blive irriterede fra anden Side. Jeg ser et Fingerpeg i den Retning, naar jeg i Mindretallets Betænkning læser følgende: „Mindretallet finder ingen Anledning til at rette sig efter den danske